

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPROGRÁMMAPLÁNA

DUODJE- JA HÁBMENBACHELOR

180 oahppočuoggá

Dohkkehuvvon Dutkan- ja oahppostivras čoahkkimis 13.12.16, ášsis 96/16. Rievdadusat dohkkehuvvon mearrádusnotáhta bokte 23.05.18, Public ášsenr. 18/00167.

1. Prográmma namma ja grádanamahus

Sámegillii: Duodje- ja hábmenbachelor

Dárogillii: Bachelor i duodji og design

Eŋelasgillii: Bachelor of Duodji and Design (Sámi Traditional and Applied Arts)

Oahppokoda: DUO 200

2. Oahppoprográmma viidodat

Bachelorgráda viidodat lea 180 oahppočuoggá (oč) golmma lagi oahppu.

3. Sisabeassangáibádusat

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuodđu sahttá leat juogo oppalaš lohkangelbbolašvuohta (čađahan joatkkaskuvlla/logahaga/gymnásia) dahje reálagelbbolašvuohta. Dasa lassin gáibiduvvo sámegielmáhttu.

Sámegiela gáibádusa sahttá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámeigiella 1. dahje 2. giellan, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaágásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sahttá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahčaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

Ohci galgá sáddet sisa 8-10 gova iežas dujiin duodje- dahje dáidda- ja hábmenfágalaš gelbbolašvuoda duodaštussan. Jus ohccis lea fágabreava duojis, duodjeoahput duodjeskuvllas dahje eará vástideaddji duodjeoahppu, de sahttá sáddet sisa fágabreava dadje oahppoduodaštusa, ja oažžut dan dohkkehuvvot duodje- dahje dáidda- ja hábmenfágalaš gelbbolašvuoda duodaštussan.

4. Oahpahusgiella

Oahpahusgiellan lea dábálaččat davvisámeigiella. Oahpahus sahttá leat maiddái eará sámeigelaide, skandinávalaš dahje eaŋgalsgillii. Eará gielaid oahpahus sahttá dulkojuvvo dárbbu mielde. Eará sámeigielat studeanttaide láhččo dilli nu ahte sii sahttet čállit bargguid iežaset sámegillii.

5. Oahppanjoksosat

Máhttu ja diehtu:

Kandidáhtta

- lea hákhan vuđolaš dieđuid ja máhtuid duodjefága guovddášfáttáid, čuolmmaid, proseassaid, ávdnasiid ja bargovugiid birra
- diehtá duoji árbevieruid ja iešvuodđaid
- dovdá dutkan- ja ovdánahttinbargguid
- lea hákhan vuđolaš dieđut duodjehámiin ja dujiin iešguđet guovllus Sámis

- diehtá mo gaskkustit duoji ja iežas duodjemuitalusa sámi, eará eamiálbmot – ja stuorát servodahkii
- máhttá čilget fágalaš válljemiid
- dovdá eará eamiálbmogiid duoji ja hábmema árbevieruid
- ádde entreprenevravuoða ja bisteavašvuoda iežas duddjonválljemiin

Gálggat:

Kandidáhtta

- máhttá plánet ja čaðahit iešguðetlágan bargguid ja prošeavttaid áiggi dáfus, okto , joavkkus ja ehtalaččat
- máhttá ohcat, árvvoštallat ja čujuhit dieðuide ja gálduide fágalaš čuolmmaid čoavddedettiin
- máhttá hálldašit relevánta fágalaš reaidduid, ávdnasiid, teknihkaid ja duddjon- ja hábmenvuguid
- máhttá čaðahit ja dokumenteret bargoproseassa álgoideas gitta loahppabohtosii

Oppalaš gelbbolašvuhta:

Kandidáhtta

- máhttá geavahit iešguðetlágan hutkás lahkonanvugiid dujiid ovdánahtedettiin
- máhttá juogadit ideaid ja vásáhusaid earáiguin iežas fágasuorggis
- máhttá geavahit digitála veahkkeneavvuid duddjomis ja gaskkusteamis
- máhttá kritikhkalaččat reflekeret iežas ja earáid duddjonpraksisa, ja bidjat dan viidát servodatlaš oktavuhtii ja čatnat oktii relevánta teorijjaiguin
- máhttá jurddašit bisteavaččat fágasuorggis
- máhttá gaskkustit njálmmálaččat ja čálalaččat duddjon- ja hábmenfágalaš čuolmmaid iešguðetlágan birrasii
- dovdá áigeguovdilis duddjon- ja hábmenfágalaš ovdánahttinbargguid ja atnit daid ávkin iežas duddjončovdosiin

6. Oahpu oppalaš sisdoallu

Bacheloroahppu lea golmma lagi vuodđooahppu. Bachelorprogrammas lea vuolggasadji duddjon-, ja hábmenvugiin, estehtalaš vásáhusain ja teorehtalaš reflekšuvnnain. Studeanta ahtanuššá oahpus go beassá hárjehallat ja reflekeret iežas bargguid ja teorijaid vuodul.

Bachelorprogramma deattuha duodjefágalaš čuolmmaid ja čovdosiid mat dorjot ekologalaš, kultuvrralaš, sosiálalaš ja ekonomalaš bisteavašvuoda.

Oahppu deattuha duodje- ja hábmenproseassaid main studeantta dovddiida duodjái, ja mas beassá ovdánahttit iežas duodjebuktaga ja ámmátlaš hálldašeami. Duddjon, reflekšuvdna, vásáhusat, duodje- ja dáiddalaš čehppodat ja buktagat deattuhuvvojit, ja teorehtalaš ákkastallamat ja jurddašeamit galget doarjut duddjon- ja hábmen bargguid. Oahppu addá vuodđodieđuid sámi ja eará álgoálbmogiid duodje- ja dáiddadieđus. Oahppu addá studeanttaide hárjáneami geavahit sámegielo go galget buktit ovdan iežaset vásáhusaid duddjomis, ja go galget diedalaččat ákkastallat bargguid.

7. Prográmmahuksehus

Bachelorprogramma bistá golbma lagi ja lea 180 oahppočuoggá, mii sistisdoallá 30 oč oktasaš vuodđooahpuid, 60 oč duodjefágalaš vuodđooahput, 40 oč duodjefágalaš čiekjudanoahpuid, ja 50 oč doarjjafágaid maid studeanta ieš vállje ja maid allaskuvla dohkkeha programma oassin.

Oahppu berre čađahuuvvot čuovvovaš progrešuvnnain:

1. lohkanbadji	2. lohkanbadji	3. lohkanbadji	4. lohkanbadji	5. lohkanbadji	6. lohkanbadji
OKT 101 Eamiálbmot filosofija, 10 oč	DUO 102 Bistevaš design, 15 oč	DUO 104 Árbevirolaš duoji bajásdoallan ja ealáaskahtin, 15 oč	DUO 244 Duodji ja ovdánahttin, 30 oč	Doarjjafágat, 30 oč	DUO 290 Duoji ja hábmema bachelorbargu, 10 oč
OKT 102 Dieđalaš čállin ja guorahallan, 10 oč	DUO 120 Eamiálbmot duodje- ja dáiddadiehtu, 15 oč	DUO 105 Plánen, hutkáivuohta ja duddjon, 15 oč			Doarjjafágat, 20 oč
DUO 101 Duddjoma ja hábmema bargovuogit, 10 oč					

Geatnegahitton oassi:

Oktasaš vuodđooahput:

- OKT 101 Eamiálbmot filosofiija (10 oč)
- OKT 102 Dieđalaš čállin ja guorahallan (10 oč)
- DUO 101 Duddjoma ja hábmema bargovuogit (10 oč)

Duodjefágalaš vuodđooahput:

- DUO 102 Bistevaš design (15 oč)
- DUO 120 Eamiálbmot duodje- ja dáiddadiehtu (15 oč)
- DUO 104 Árbevirolaš duoji bajásdoallan ja ealáaskahtin (15 oč)
- DUO 105 Plánen, hutkáivuohta ja duddjon (15 oč)

Duodjefágalaš čiekjudanoahput:

- DUO 244 Duodji ja ovdánahttin (30 oč)
- DUO 290 Duoji ja hábmema bachelorbargu (10 oč)

Válljenmuni oassi:

Doarjjafágat leat fáttát/oahput maid ieš vállje, ja dahket oktiibuot 50 oč. Doarjjafágaid sáhttá válljegoahtit viđat lohkanbajis. Doarjjafágaid sáhttá maid váldit eará universitehtain dahje allaskuvllain, dainna eavttuin ahte Sámi allaskuvla dohkkeha daid oassin duoji bachelorii.

Buot fágat/ávdnasat berrejít válljejuvvot nu, ahte dorjot studeantta ahtanuššama ja fágalaš oktiigullevašvuða. Doarjjafágat maid Sámi allaskuvla fállá áiggis áigái leat:

- Duodji 2 (30 oč)
- Duodjediehtu ja sámegiella (10 oč)
- Duoji ja dáidaga/hábmema hálddašeapmi (10 oč)
- Duodji, beaggin ja márkanfievrrideapmi (20 oč)
- Duodji ja haddebidjan (5 oč)
- Duddjon- ja sámegiella (15 oč)

- Duodji ja julevsámegiela teoriija/giellageavaheapmi duojis (10 oč)
- Duedtije jih áarjelsaemien giele (Duodji ja máttasámegiela teoriija/giellageavaheapmi duojis) (10 oč)
- Gálvodujiid buvttadeapmi (15 oč)
- Duodje- ja digitála muitalusat (15 oč)
- Sámegiella fágat
- eará relevánta fágat Sámi allaskuvllas maid fágabiras árvvoštallá

8. Oahpahan ja oahppanvuogit

Bachelorgráda oahpu čađaheamis deattuhuvvo iešheanalašvuohta ja mielváikkuheapmi. Bargobájít, duddjon, hárjehusat, ruovttubarggut, ságastallamat, digaštallamat, joavkobarggut ja oktagaslaš bagadallan leat bargovuogit ovttaskas fáttáiguin ja bachelorgrádadutkosiin. Studeantta iežas bargu iežas oahppama oktavuodas deattuhuvvo. DGT geavahuvvo jámma veahkkeneavvun ja gulahallangaskaopmin, earenoamážit Digigiissá dahje eará gulahallangaskaomiid. Studeanttat galget čađahit suodjaluskurssa ovdal go geavahišgohtet duodjelanjaid ja rusttegiid.

Studeanttat berrejít fáttáid mannjil gávnadit ja ovttas guorahallat sin iežaset dujiid, ja nu maiddái ovddidit reflekšuvnnaid ja maiddái duoji ja duodjejurddašeami. Danne leat studeanttat geatnegahhton oassálastit unnimustá 75 % lágiduvvon oahpaheapmái, mii fállojuvvo buot fáttáin, fágalaš kontinuitehta ja studeantajoavkku(id) oahppama dihtii.

Studeanttat galget juohke fáttás ain árvvoštallat oahpahusa ja iežaset oahppanproseassa. Dakkár árvvoštallan galgá čađahuvvot sihke čálalaččat ja njálmmálaččat. Juohke fáttás galgá dábalaččat leat čálalaš loahppaárvvoštallan.

Bargovuogit bohtet muđui ovdan iešguđetge oahpu sierra oahppoplánas.

9. Árvvoštallanvuogit

Árvvoštallanvuogit bohtet ovdan programma iešguđege oahpu sierra oahppoplánas.

10. Bargo- ja joatkkaoahppovejolašvuodat

Bachelorgráda addá vuodđogelbbolašvuoda álgit Duoji masterii. Jus lassin lohká Praktikhalaš pedagogalaš oahpu (PPO), de oahppu addá oahpahangelbbolašvuoda duojis dahje hábmémis vuodđoskuvllas, joatkkaskuvllas ja rávisolbmuid oahpahusas. Bachelorgráda addá vuodđu bargat ásahusain main duodji/dáidda/hábmen lea guovddážis, omd. duodjeásahusain, museain, kulturskuvllain, ja teáhteriin, dahje jođihit iežas duodje- dahje dáiddafitnodaga.

11. Eará diedut

Kvalitehtasihkarastin:

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodat ja geatnegasvuodat studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.